

Φωτεινός Δημήτριος
Αναπληρωτής Καθηγητής
Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (πρώην Φ.Π.Ψ.)
Φιλοσοφική Σχολή
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Γνωστικό αντικείμενο: Ιστορία της Εκπαίδευσης και Αναλυτικά Προγράμματα

① <http://scholar.uoa.gr/dfoteinos>   ✉ dfoteinos@eds.uoa.gr

Συνοπτικό βιογραφικό σημείωμα

Επαγγελματική εξέλιξη

- 2020** (05/27): εκλογή/εξέλιξη στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή, στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του ΕΚΠΑ, με γνωστικό αντικείμενο «Ιστορία της Εκπαίδευσης και Αναλυτικά Προγράμματα» (ΦΕΚ : 1406/14-09-2020, τ. Γ')
- 2019** (03) : αίτηση για εξέλιξη και αλλαγή γνωστικού αντικειμένου
- 2018** (12/4) : Μονιμοποίηση στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή στο Φ.Π.Ψ. Πανεπιστημίου Αθηνών (ΦΕΚ : 1437/4-12-2018. τ.Γ')
- 2014** (31/03): Επίκ. Καθηγητής Φ.Π.Ψ. Πανεπιστημίου Αθηνών (ΦΕΚ : 395/31-03-2014, τ. Γ')
- 2013** (18/07): εκλογή/εξέλιξη στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή
- 2011-2013** : Λέκτορας Φ.Π.Ψ. Πανεπιστημίου Αθηνών (ΦΕΚ : 1255/31-12-2010, τ/Γ')
- 2009** (16/01): εκλογή στη βαθμίδα Λέκτορα στο Τμήμα Φ.Π.Ψ. του Πανεπιστημίου Αθηνών
- 2007-2008** : Διδάσκων με βάση το Π.Δ. 407/1980 στο Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών
- 2006-2009** : Ε.Ε.ΔΙ.Π. στο Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών
- 1999-2006** : Δάσκαλος (στην ιδιωτική εκπαίδευση)
- 1997-1999** : παιδαγωγός στο ελληνικό παράρτημα των *Παιδικών Χωριών SOS* (Βάρη Αττικής)

Συμμετοχή σε επιστημονικές ενώσεις – Editorials

1. Life member of the **History of Education Society** (UK)
2. Ιδρυτικό μέλος της **Ελληνικής Εταιρείας Ιστορικών της Εκπαίδευσης** (ΕΛ.Ε.Ι.Ε.).
3. Μέλος του Board of Directors της **Society for the Philosophical Study of Education**
4. Μέλος της **Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος** (Π.Ε.Ε.).
5. Μέλος της **Ελληνικής Εταιρείας Συγκριτικής Εκπαίδευσης** (ΕΛ.Ε.Σ.Ε.).
6. Επιστημονικός Συνεργάτης του «Μουσείου της Παιδείας», του Πανεπιστημίου Πατρών.
7. Επιστημονικός Συνεργάτης στο **Εργαστήριο Ιστορίας Ελληνικής και Διεθνούς Εκπαίδευσης** του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Πατρών.
8. Reviewer στα περιοδικά : **Θέματα Ιστορίας της Εκπαίδευσης, Pedagogica Historica, Espacio, Tiempo y Educaci3n, History of Education and Children's Literature**
9. Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής στο περιοδικό **Συγκριτική και Διεθνής Εκπαιδευτική Επιθεώρηση** (Comparative and International Education Review)

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

A. Βιβλία – Μονογραφίες

- Φλουρής, Γ. **Φωτεινός, Δ.** Ιμβρίντελη, Μ. (υπό επεξεργασία). *Αναλυτικά προγράμματα: θεωρία, ιστορία, κριτική*. Αθήνα: Γρηγόρης.
- **Φωτεινός, Δ.** (υπό επεξεργασία). *Εκπαίδευση και μεταρρυθμίσεις – Μια καθόλα προβληματική σχέση*. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Μπουζάκης, Σ. και **Φωτεινός, Δ.** (υπό επεξεργασία). *Ο επιστημονικός διάλογος από τις στήλες του αθηναϊκού Τύπου για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση του 1964*.
- **Φωτεινός, Δ., Παπαδάκης, Ν., Σιμένη, Π.** (επιμ.) (2017). *Εκπαίδευση και εκπαιδευτική μεταρρύθμιση: ιστορικο-συγκριτικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Gutenberg.
- **Φωτεινός, Δ.** (2017 –Α' έκδοση). *Ιστορία της εκπαίδευσης: μια προσέγγιση στη γενεαλογία του θεσμού*. Αθήνα: Γρηγόρης.
- **Πασιάς, Γ., Φλουρής, Γ. Φωτεινός, Δ.** (2016 –Β' έκδοση, αναθεωρημένη και επαυξημένη). *Παιδαγωγική και εκπαίδευση*. Αθήνα: Γρηγόρης.
- **Πασιάς, Γ., Φλουρής, Γ. Φωτεινός, Δ.** (2015 –Α' έκδοση). *Παιδαγωγική και εκπαίδευση*. Αθήνα: Γρηγόρης.
- **Φωτεινός, Δ.** (2013). *Ιστορία των αναλυτικών προγραμμάτων 1950-1980. Μεταξύ (ιδεολογικοπολιτικής) ρύθμισης και (παιδαγωγικής) μεταρρύθμισης*. Αθήνα: Gutenberg.

B. Άρθρα σε περιοδικά – Συλλογικούς τόμους – Πρακτικά Συνεδρίων (με κριτές)

- **Φωτεινός, Δ.** (2020). Κρίση και εκπαίδευση, ή κρίση στην εκπαίδευση; Προϊόντα και υποπροϊόντα μιας εκατονταετούς κρίσης. Στο Αθ. Καραφύλλης – Ιω. Ταταρίδης (επιμ.), *Εκπαίδευση: κρίσεις και πόλεμοι*, Αθήνα: Εκδόσεις Τζιόλα, σχ. σελ. 371-386.
- Πασιάς, Γ. και **Φωτεινός, Δ.** (2020), "Παγκόσμια εκπαιδευτική ατζέντα" και "πολιτικές της γνώσης": σύγχρονοι "τόποι" και "λόγοι". *Συγκριτική και Διεθνής Εκπαιδευτική Επιθεώρηση -υπό δημοσίευση*
- **Φωτεινός, Δ.** (2020). Αναλυτικά προγράμματα και εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις στην Ελλάδα (1950-2020): η φονταμενταλιστική, άστοχη και τοτεμική εκπαίδευση. *Συγκριτική και Διεθνής Εκπαιδευτική Επιθεώρηση -υπό δημοσίευση*
- **Φωτεινός, Δ.** (υπό έκδοση). Αναλυτικά προγράμματα : Μια κριτική προσέγγιση στη μεταρρύθμιση που δεν έγινε. *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*,
- **Foteinos, D.** (2019). The formation of resistance culture in Greece and the history null curriculum: a preliminary account. *History of Education and Children's Literature*, XIV (2), pp. 191-207.
- **Foteinos, D.** (2018). "Not in the 1968". The Greek university students rebellion in 1973 and its aftermath in the 2015 Greek multi-crisis. In Payà Rico, A., et al (Eds.) (2018). *Globalizing the student rebellion in the long '68*. Salamanca: FahrenHouse, pp. 159-167.
- **Φωτεινός, Δ.** (2017). Ιστορία της εκπαίδευσης: καθορίζοντας το πεδίο. Στο Φωτεινός, Δ. κ.α. (επιμ.). *Εκπαίδευση και εκπαιδευτική μεταρρύθμιση: ιστορικο-συγκριτικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Gutenberg.
- **Foteinos, D. and Kassotakis, M.** (2017). The influence of the Deweyan educational pragmatism on Greek pedagogues in the early 20th century. *Journal of Mediterranean Studies*, (-approved)

- **Foteinos, D.** (2015). Images of the body: the Greek physical education curriculum since the Second World War. In Freeman, M. (ed). *Sport, Health and the Body in the History of Education*. London: Routledge, pp. 99-114.
- **Φωτεινός, Δ.** (2015). Η εκπαίδευση κατά τις δεκαετίες 1940-1950: μαζί με την πάλη για την ελευθερία και τη δημοκρατία, το αίτημα για εκπαίδευση. Στο Καρύδης, Σπ. (επιμ.). *Τομές στην Ελληνική Εκπαίδευση – Τα χρόνια του Πολέμου και της Κατοχής*. Πρακτικά ημερίδας. Αθήνα: 2^ο Πειραματικό Λύκειο Αθήνας, σσ.: 13-35.
- **Φωτεινός, Δ.** (2014). Ερωτήματα σχετικά με μεθοδολογικές και θεωρητικές προτάσεις (μια απάντηση). *Θέματα Ιστορίας της Εκπαίδευσης*, τ. 11-12, σελ. 157-202.
- **Φωτεινός, Δ.** (2013). Σμιλεύοντας πειθαρχημένα σώματα – η διαμόρφωση του πολιτικού εαυτού: το μάθημα της γυμναστικής ως μια πολιτικοϊδεολογική συνιστώσα του αναλυτικού προγράμματος. Στο Πουρκός Μ. (επιμ.) *Η Απούσα Παρουσία του Σώματος στις Κοινωνικές Επιστήμες, την Τέχνη, την Εκπαίδευση και στις Επιστήμες Υγείας: Μεθοδολογικά Ζητήματα και Νέες Προοπτικές*. Αθήνα: Τόπος, σσ.: 325-345.
- **Foteinos, D.** (2013-b). Historical perspectives of the secondary technical and vocational education in Greece, 1950 – 1990: dilemmas, contradictions and resolutions. In Tseles, D. et al (eds) *For an Open Knowledge Society: Information Technology in Science, Energy, Environment, Economy, Society and Education*. Αθήνα: Σύγχρονη Εκδοτική, σελ. 434-444.
- **Φωτεινός, Δ.** (2012-d). Σχεδιάσμα για έναν θετικό αναστοχαστικό σκεπτικισμό, ως μια συμβολή στη θεωρητική συζήτηση πάνω στην Ιστορία (με παράδειγμα από την ιστορία των αναλυτικών προγραμμάτων της μέσης γενικής εκπαίδευσης, 1960-1970). Στο *Πρακτικά 7^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου «Ελληνική παιδαγωγική και εκπαιδευτική έρευνα»*. Αθήνα: Διάδραση, σελ. 608-618.
- **Foteinos, D.** (2012-c). Images of the body: the Greek physical education curriculum since the Second World War. *History of Education*, 41 (6), 807-822.
- **Φωτεινός, Δ.** (2012-b) Η γλώσσα ως μέσο επικοινωνίας, ή ως μήνυμα ιδεολογίας; (το παράδειγμα των βιβλίων του Ευγενίδειου Ιδρύματος, κατά τη δεκαετία 1950-1960. Στο *Ελληνική Γλώσσα και εκπαίδευση*, Πάτρα: Πανεπιστήμιο Πατρών/Gutenberg, 668-676.
- **Φωτεινός, Δ.** (2012-a). Το αναλυτικό πρόγραμμα της δευτεροβάθμιας τεχνικής εκπαίδευσης: ιστορικός αναστοχασμός και παιδαγωγικά μηνύματα. Στο http://www.aspete-sep.gr/praktika2synedriou/doc_details/10-076
- **Μπουζάκης, Σ. – Φωτεινός, Δ.** (2011-e). Μια ιστορία της Ιστορίας: η Ιστορία της νεοελληνικής εκπαίδευσης ως γνωστικό αντικείμενο στα ελληνικά Πανεπιστήμια από τη μεταπολίτευση μέχρι σήμερα. Στο (2011) (επιμ.). *Ιστορίας μέριμνα*, τ. 2. Αθήνα: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, σελ. 915-924.
- **Μπουζάκης, Σ. – Φωτεινός, Δ.** (2011-d). Η τεχνολογία της εκπαίδευσης: ένα πλαίσιο ερμηνείας για τη μεταρρύθμιση του αναλυτικού προγράμματος στην ελληνική δευτεροβάθμια τεχνική εκπαίδευση (από τη μεταπολεμική περίοδο μέχρι τη μεταπολίτευση). Στο Παπαδάκης, Ν. και Χανιωτάκης, Ν. (επιμ.) (2011) *Εκπαίδευση – Κοινωνία και πολιτική*. Αθήνα: Πεδίο, σελ. 597-611.
- **Foteinos, D.** (2011-c). State and knowledge: in the era of globalization and multicultural societies – The case of Greek curriculum and policies (with some references to history of curriculum policy). In *Intercultural dialogue: past and present – Issue 1: Prevention of violent conflicts in multicultural societies and peace education*. Ukraine-Simferopol: Integration and Development Center for Information and Research, 2011, pp. 161-179.

- **Φωτεινός, Δ.** (2011-b). Η ιστορία των αναλυτικών προγραμμάτων της μέσης τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης από τη μεταπολεμική περίοδο (1950) στη μεταπολίτευση (1977) – ιστορικός θεωρητικός αναστοχασμός και κοινωνιολογικές παρεκβάσεις. Στο Μπουζάκης, Σ. (επιμ.) *Πανόραμα Ιστορίας της Εκπαίδευσης: Όψεις και απόψεις, τ. Β': Νεοελληνική εκπαίδευση (1821 – 2010)*. Αθήνα: Gutenberg, σελ. 673-696.
- **Φωτεινός, Δ.** (2011-a). Η ιστορία, η θεωρία, και το μεθοδολογικό πρόσχημα (μια μετα-μεταμοντέρνα ανάγνωση της ιστορίας). Στο Μπουζάκης, Σ. (επιμ.) *Πανόραμα Ιστορίας της Εκπαίδευσης: Όψεις και απόψεις, τ. Α': Ιστοριογραφικά ρεύματα, Μακρές Περίοδοι, Εκπαίδευση εκτός συνόρων, Τοπική Ιστορία*. Αθήνα: Gutenberg, σελ. 81-96.
- **Φωτεινός, Δ.** (2010). Τα αναλυτικά προγράμματα από τη μεταπολεμική εποχή μέχρι τη μεταπολίτευση: ιδεολογικοπολιτική ρύθμιση έναντι παιδαγωγικής μεταρρύθμισης (μια δομική ιστορική θεώρηση). Στο *Αναλυτικά προγράμματα και σχολικά εγχειρίδια: ελληνική πραγματικότητα και διεθνής εμπειρία. Πρακτικά ΙΓ Διεθνούς Συνεδρίου της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος*. Αθήνα: Διάδραση, τόμος Α', σελ. 316-328.
- **Φωτεινός, Δ.** (2009). Αναλυτικά προγράμματα: ερμηνείες και ερωτήματα –Μια προσπάθεια επαναπροσδιορισμού των μεθοδολογικών παραδοχών μέσα από την εξέταση της ιστορίας των αναλυτικών προγραμμάτων της μέσης γενικής και τεχνικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα (κατά το διάστημα 1950-1977). *Θέματα Ιστορίας της Εκπαίδευσης*, τ. 8, σελ. 174-219.
- **Φωτεινός, Δ. – Μπουζάκης, Σ.** (2008). Ελληνικό κράτος και σχολική γνώση : στην εποχή της παγκοσμιοποίησης και των πολυπολιτισμικών κοινωνιών. Στο Δαμανάκης, Μ. (επιμ.) *Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου «Παγκοσμιοποίηση και Ελληνική Διασπορά»*. Ρέθυμνο: ΕΔΙΑΜΜΕ, σελ. 209-227.
- **Φωτεινός, Δ. – Μπαρτζάκη, Μ.** (2007). Η σχέση ‘εμφυχωτή–φοιτητή’ στη διαμόρφωση της επαγγελματικής ανάπτυξης του δευτέρου. Στο Καψάλης, Γ. Δ. – Κατσιώτης, Α. Ν. (επιμ) *Η Πρωτοβάθμια εκπαίδευση και οι προκλήσεις της εποχής μας*. Ιωάννινα: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, σελ. 380-388.
- **Μπουζάκης, Σ. – Φωτεινός, Δ.** (2006-β). Αναλυτικά προγράμματα: θεωρητικές προσεγγίσεις –ιστορικές διαστάσεις –σύγχρονες τάσεις. Στο *Αναγνώριση –Τιμητικό αφιέρωμα στον καθηγητή Θεόδωρο Γ. Εξαρχάκο*. Αθήνα: Πανεπιστήμιο Αθηνών, σελ. 344-370.
- **Φωτεινός, Δ. – Μπουζάκης, Σ.** (2006-α). Η τεχνολογία της εκπαίδευσης και η τεχνολογική εκπαίδευση στην Ελλάδα: 1950-1974. Στο *Το σχολείο στην κοινωνία της πληροφορικής και της πολυπολιτισμικότητας, Πρακτικά ΙΑ' Συνεδρίου της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδας*. Θεσσαλονίκη: Αφοι Κυριακίδη, 2006, σελ. 135-153.
- **Φωτεινός, Δ.** (2004). Αναλυτικά προγράμματα: ιδεολογία και τεχνολογία πολιτικής κυριαρχίας (μέσα από το παράδειγμα ορισμένων μαθημάτων). Στο *Πρακτικά 3^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Ιστορίας της Εκπαίδευσης*, Πάτρα: Παν/μιο Πατρών (ηλεκτρονική έκδοση: <http://www.elemedu.upatras.gr/eriane/synedria/synedrio3/praktika%2011/fotinos.htm>).
- **Φωτεινός, Δ. – Σιμενή, Π.** (2002). Το ιδεολόγημα της παγκοσμιοποίησης στις μεταρρυθμιστικές προσπάθειες της δεκαετίας του 1990 στην Ελλάδα. Στο *Πρακτικά 10^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδας*. (ηλεκτρονική έκδοση: http://www.pee.gr/pr_syn/s_nay/c/1/FOTEINOS_SIMENI.htm).
- **Φραντζή, Π., Φωτεινός, Δ. Τζούδα, Β., Κατσιώτης, Ι.** (2002). Η επίδραση της εκπαίδευσης της μητέρας στην επίδοση των μαθητών του Λυκείου. Στο *Πρακτικά 2^{ου}*

Διεθνούς Συνεδρίου «Παιδαγωγικής και Εκπαιδευτικής Έρευνας» της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδας. Αθήνα: Ατραπός, σελ. 396-416.

- **Φραντζή, Π. – Φωτεινός, Δ.** (2001-γ). Το θεσμικό πλαίσιο της εκπαίδευσης (σε επιλεγμένες χώρες) Μέρος III: το εκπαιδευτικό σύστημα της Ισπανίας. *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τ. 119/2001, σελ. 103-114.
- **Φραντζή, Π. – Φωτεινός, Δ.** (2001-β). Το θεσμικό πλαίσιο της εκπαίδευσης (σε επιλεγμένες χώρες) Μέρος II: το εκπαιδευτικό σύστημα της Αιγύπτου. *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τ. 118/2001, σελ. 80-88.
- **Φραντζή, Π. – Φωτεινός, Δ.** (2001-α). Το θεσμικό πλαίσιο της εκπαίδευσης (σε επιλεγμένες χώρες) Μέρος I: τα εκπαιδευτικά συστήματα Ελλάδας–Αγγλίας. *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τ. 117/2001, σελ. 82-95.
- **Φωτεινός, Δ.** (1995). Οι αλλαγές στην τριτοβάθμια εκπαίδευση: από το 1932 στο 1965. Στο *Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση 1964: Τριάντα χρόνια μετά*. Πάτρα: Αχαϊκές Εκδόσεις, σελ. 205-211.

ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

- **Φωτεινός, Δ.** (2019). «Εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις και αναλυτικά προγράμματα: μια αποτίμηση της απροσδιοριστίας». Στο Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο «Προγράμματα Σπουδών σε έναν κόσμο που συνεχώς αλλάζει», που συνδιοργανώνουν η Πανελλήνια Παιδαγωγική Εταιρεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΠΑ.Π.Ε.Δ.Ε.), το Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και τα Λύκεια Κολεγίου Αθηνών και Κολεγίου Ψυχικού, Αθήνα, 1 - 3 Νοεμβρίου 2019.
- **Foteinos, D.** (2019-c). «*Totalitarian education in a not quite totalitarian state: the case of Greek education between 1950-1974 (and beyond?)*». Στο International Symposium «Education in Totalitarian Ideologies of the 20th Century». 17th – 18th October, 2019 at the Smolenice Castle, Trnava University, Faculty of Education in a partnership with Central European Philosophy of Education Society and the journal *Historia scholastica*.
- **Φωτεινός, Δ.** (2019-b) «*Σχεδόν 200 χρόνια ιστορίας :Η εκπαίδευση στο νεοελληνικό κράτος*». Στην Ημερίδα «Η Διάσωση της Εκπαιδευτικής Πολιτιστικής Κληρονομιάς στην Ελλάδα: Πρακτικές & Προοπτικές» που διοργάνωσε το Μουσείο της Παιδείας του ΕΚΠΑ, 11 Μαΐου 2019, Διδασκαλείο Ελληνικής Γλώσσας ΕΚΠΑ, Αθήνα
- **Φωτεινός, Δ.** (2019-a) «*Αναλυτικά προγράμματα : Μια κριτική προσέγγιση στη μεταρρύθμιση που δεν έγινε*». Στο συνέδριο «Σύγχρονες Διδακτικές Μέθοδοι και Προγράμματα Σπουδών», που διοργάνωσε το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, στις 4 - 5 Απριλίου 2019, Goethe Institut, Αθήνα
- **Foteinos, D.** (2018-b). «*"Not in the 1968". The Greek university students rebellion in 1973 and its aftermath in the 2015 Greek multi-crisis*». Στο Διεθνές Συνέδριο «Globalizing the student rebellion in the long '68 – Conference in History of Education», που συνδιοργάνωσε το Πανεπιστήμιο της Valencia (Ισπανία) και το Διεθνές περιοδικό *Espacio Tiempo y Educacion*, 3-5 Οκτωβρίου 2018, Valencia (Spain)
- **Φωτεινός, Δ.** (2018-a). «*Κρίση και εκπαίδευση, ή κρίση στην εκπαίδευση: προϊόντα και υποπροϊόντα μιας εκατονταετούς κρίσης*». Στο Πανελλήνιο Συνέδριο «Εκπαίδευση: Κρίσεις και Πόλεμοι», που συνδιοργανώνει το Π.Μ.Σ. «Στελέχη Εκπαίδευσης στις Επιστήμες της Αγωγής» του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του

Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, η Ελληνική Εταιρεία Ιστορικών της Εκπαίδευσης (ΕΛ.Ε.Ι.Ε.) και το Εργαστήριο «Ιστορίας της Παιδείας και Εκπαίδευσης» του Τομέα Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του Π.Τ.Δ.Ε.-Δ.Π.Θ. 20-22 Απριλίου 2018, Αλεξανδρούπολη.

- **Φωτεινός, Δ.** (2017-β). «Αναλυτικά προγράμματα: ρυθμίσεις και μεταρρυθμίσεις». Στο Πανελλήνιο Συνέδριο «Προγράμματα Σπουδών για ένα δημιουργικό σχολείο», της Πανελληνίας Παιδαγωγικής Εταιρείας Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΠΑ.Π.Ε.Δ.Ε.), του Τομέα Παιδαγωγικής του Φ.Π.Ψ./Ε.Κ.Π.Α., του Ελληνοαμερικανικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος «Κολλέγιο Αθηνών- Κολλέγιο Ψυχικού», υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. 5-6 Μαΐου 2017, Αθήνα.
- Πασιάς, Γ. και **Φωτεινός, Δ.** (2017-α). «'Παγκόσμια εκπαιδευτική ατζέντα' και "πολιτικές της γνώσης": σύγχρονοι "τόποι" και "λόγοι"». Στο 1^ο Συνέδριο του Κέντρου Έρευνας και αξιολόγησης Σχολικών Βιβλίων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του Τομέα Παιδαγωγικής της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. με θέμα: «Έρευνα προγραμμάτων σπουδών και σχολικών βιβλίων». 17-19 Μαρτίου 2017, Θεσσαλονίκη.
- **Φωτεινός, Δ.** (2016-γ). «Σύγχρονες πολιτικές της γνώσης και τάσεις των εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων». Προσκεκλημένη εισήγηση στην Ημερίδα των Σχολικών Συμβούλων Δημοτικής Εκπαίδευσης, της 23ης Περιφέρειας Αττικής και της 24ης Περιφέρειας Αττικής, με θέμα: «Η αναγκαιότητα εμπλουτισμένης οριοθέτησης του ρόλου της Διευθύντριας/του Διευθυντή σχολικής μονάδας στο πλαίσιο του εξελικτικού και δομικού μετασχηματισμού του». 14 Δεκεμβρίου 2016, Αθήνα.
- **Φωτεινός, Δ.** (2016-β). «Ιστορία και ερμηνεία: η ιστορία της εκπαίδευσης ως ιδιαιτερότητα;». Στο 1^ο Συνέδριο του Τομέα Παιδαγωγικής της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. με θέμα: «Επιστημολογικά και μεθοδολογικά ζητήματα της Επιστήμης της Αγωγής». 18-20 Μαρτίου 2016, Θεσσαλονίκη.
- **Φωτεινός, Δ.** (2016-α). «Γλώσσα και εκπαίδευση στο έργο του Δελμούζου». Στο τριήμερο πανελλήνιο συνέδριο επιστημών της εκπαίδευσης «Ο Αλέξανδρος Δελμούζος και το σχολείο της εποχή μας: Εκσυγχρονισμός του εκπαιδευτικού. Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις», του Δήμου Δελφών και του Φ.Π.Ψ./Ε.Κ.Π.Α., 12-14 Φεβρουαρίου 2016, Άμφισσα.
- **Φωτεινός, Δ.** (2015). «Παιδεία κάλλιστον εστί κτήμα βροτοίς. Η Μύρτις τι διδάχθηκε;». Στο «5 χρόνια με τη Μύρτιδα» - Ημερίδα στο πλαίσιο του εορτασμού των 70 ετών του ΟΗΕ, υπό την αιγίδα του UNRIC (Περιφερειακό Κέντρο Πληροφόρησης των Ηνωμένων Εθνών) και της Νορβηγικής Πρεσβείας (Αθήνα). Μουσείο της Ακρόπολης, 13 Μαΐου 2015, Αθήνα.
- **Φωτεινός, Δ.** (2014). «Η γνώση ως αυταξία, ή ως εργαλείο; Θεσμικός λόγος και πολιτική για τη γνώση στην τεχνική εκπαίδευση κατά την πρώτη μεταπολεμική δεκαετία (1950-1960) στην Ελλάδα». Εισήγηση στο 7^ο Επιστημονικό Συνέδριο Ιστορίας Εκπαίδευσης, Πάτρα, 28 – 29 Ιουνίου 2014
- **Φωτεινός, Δ.** (2013). *Σώμα και Εκπαίδευση: Μια Γενεαλογία της Πειθαρχίας*. Εισήγηση στο Διεθνές Διεπιστημονικό Συμπόσιο «Η Απούσα Παρουσία του Σώματος στις Κοινωνικές Επιστήμες, την Τέχνη και στις Επιστήμες Αγωγής και Υγείας: Μεθοδολογικά Ζητήματα και Νέες Προοπτικές», Πανεπιστήμιο Κρήτης - Δήμος Άνδρου
- **Foteinos, D.** (2012-d) «From rebels to reformers and rulers: the historical narratives of the Greek educational reforms before the 2010-2 crisis». Paper presented in the History

of Education Society (UK) Conference 2012 "Rulers, Rebels and Reformers", Winchester (UK), November 30th - December 2nd.

- **Φωτεινός, Δ.** (2012-c). «Αναζητώντας την ιστορία: από τη μεγάλη αφήγηση στη θραύση της εικόνας». Στο Επιστημονικό Διήμερο Ιστορίας της Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Κρήτης, 2 και 3 Νοεμβρίου 2012.
- **Foteinos, D.** (2012-b). «*Historical perspectives of the secondary technical and vocational education in Greece, 1950 – 1990: dilemmas, contradictions and resolutions*». Στο International Scientific Conference eRA-7 «Συμβολή της Τεχνολογίας στην επιστήμη, την οικονομία, την κοινωνία και την εκπαίδευση», Τ.Ε.Ι. Πειραιά, 4-7 Οκτωβρίου 2012.
- **Φωτεινός, Δ.** (2012-a). «Σμιλεύοντας πειθαρχημένα σώματα – η διαμόρφωση του πολιτικού εαυτού: το μάθημα της γυμναστικής ως μια πολιτικοϊδεολογική συνιστώσα του αναλυτικού προγράμματος». Εισήγηση στο Διεθνές Διεπιστημονικό Συμπόσιο «Η Απούσα Παρουσία του Σώματος στις Κοινωνικές Επιστήμες, την Τέχνη και στις Επιστήμες Αγωγής και Υγείας: Μεθοδολογικά Ζητήματα και Νέες Προοπτικές», Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ρέθυμνο, 22-24 Ιουνίου 2012.
- **Φωτεινός, Δ.** (2011-e) «Το αναλυτικό πρόγραμμα της δευτεροβάθμιας τεχνικής εκπαίδευσης: ιστορικός αναστοχασμός και παιδαγωγικά μηνύματα». Εισήγηση στο 2^ο Επιστημονικό Συνέδριο της ΑΣΠΑΙΤΕ, Αθήνα, 16-17 Δεκεμβρίου 2011.
- **Foteinos, D.** (2011-d) «*Images of the body: Molding a political soul – The Greek gymnastics curriculum from the post-War era (1950) to the Olympic Games of Athens (2004) and beyond (2008)*». Εισήγηση στο Annual Conference of History of Education Society (UK), Glasgow University, UK, 25-27 Νοεμβρίου 2011.
- **Foteinos, D.** (2011-c) «*Changing policies in a changing world -the Greek educational policy for immigrants and minorities, 1990-2011*». Εισήγηση στο International scientific and practical conference «Prevention of Violent Conflicts and Peace Education in Multicultural Societies», Simferopol, Autonomous Republic of Crimea, Ukraine, 5-9 Οκτωβρίου 2011 .
- **Φωτεινός, Δ.** (2011-b) «*Η γλώσσα ως μέσο επικοινωνίας, ή ως μήνυμα ιδεολογίας; (το παράδειγμα των βιβλίων του Ευγενίδειου Ιδρύματος, κατά τη δεκαετία 1950-1960)*». Εισήγηση στο 6^ο Επιστημονικό Συνέδριο Ιστορίας Εκπαίδευσης, Πάτρα, 30 Σεπτεμβρίου – 2 Οκτωβρίου 2011.
- **Φωτεινός, Δ.** (2011-a). «*Πολιτικές της γνώσης: προς μια νέα ταυτότητα; το Ελληνικό κράτος και η σχολική γνώση την εποχή της παγκοσμιοποίησης και των πολυπολιτισμικών κοινωνιών*». Εισήγηση στο 3rd SEMCE Συνέδριο της CiCea: *Inclusive Society Under Crisis*, Πάτρα, 6 – 8 Μαΐου 2011 .
- **Φωτεινός, Δ.** (2010). «*Σχεδιάγραμμα για έναν θετικό αναστοχαστικό σκεπτικισμό, ως μια συμβολή στη θεωρητική συζήτηση πάνω στην Ιστορία (με παράδειγμα από την ιστορία των αναλυτικών προγραμμάτων της μέσης γενικής εκπαίδευσης, 1960-1970)*». Εισήγηση στο 7^ο Πανελλήνιο Συνέδριο της Π.Ε.Ε., Ρέθυμνο, 19-21 Νοεμβρίου 2010.
- **Φωτεινός, Δ.** (2009). «*Τα αναλυτικά προγράμματα από τη μεταπολεμική εποχή μέχρι τη μεταπολίτευση: ιδεολογικοπολιτική ρύθμιση έναντι παιδαγωγικής μεταρρύθμισης (μια δομική ιστορική θεώρηση)*». Εισήγηση στο ΙΓ' Διεθνές Συνέδριο της Π.Ε.Ε., Ιωάννινα, 20-22 Νοεμβρίου 2009.

- **Φωτεινός, Δ.** (2008). «Αναλυτικά προγράμματα και κοινωνική δικαιοσύνη: 1950-2007». Εισήγηση στο 5^ο Συνέδριο Ιστορίας της Εκπαίδευσης. Πανεπιστήμιο Πατρών 3-5/10/2008.
- **Τζούδα, Β. – Φωτεινός, Δ.** (2007-δ) (Εκπαιδευτικές και επαγγελματικές προσδοκίες μαθητών με κινητική αναπηρία στη δευτεροβάθμια δημόσια Ειδική Εκπαίδευση στην Ελλάδα. Στο Επιστημονική Διημερίδα «Ποιότητα Ζωής Προσώπων με Αναπηρία: Η συμβολή της εκπαίδευσης. Προβλήματα και προοπτικές» (ΚΕ.Σ.Ε.Κ.Ε. – Εργαστήριο Πειραματικής Παιδαγωγικής, Φ.Π.Ψ., Πανεπιστήμιο Αθηνών)
- **Foteinos, D.** (2007-γ) «*State and knowledge: in era of globalization and multicultural societies –the case of Greek curriculum and policies (with some references to history of curriculum policy)*». Εισήγηση στο συνέδριο *Culture of peace and tolerance promotion in multicultural society* –International scientific practical conference, Taurida National Vemedsky University, Simferopol, 18-20/10/2007.
- **Φωτεινός, Δ. – Μπουζάκης, Σ.** (2007-β). «Ελληνικό κράτος και σχολική γνώση : στην εποχή της παγκοσμιοποίησης και των πολυπολιτισμικών κοινωνιών». Εισήγηση στο συνέδριο «Παγκοσμιοποίηση και ελληνική διασπορά». Π.Τ.Δ.Ε. Παν/μιου Κρήτης, Ρέθυμνο 29/6-1/7/2007.
- **Φωτεινός, Δ. – Μπαρτζάκη, Μ.** (2007-α). «Η σχέση ‘εμφυχωτή–φοιτητή’ στη διαμόρφωση της επαγγελματικής ανάπτυξης του δευτέρου». Εισήγηση στο συνέδριο «Η Πρωτοβάθμια εκπαίδευση και οι προκλήσεις της εποχής μας», Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, 17-20/5/2007, Ιωάννινα.
- **Φωτεινός, Δ. – Μπουζάκης, Σ.** (2005). «Η τεχνολογία της εκπαίδευσης και η τεχνολογική εκπαίδευση στην Ελλάδα: 1950-1974». Εισήγηση στο ΙΑ’ Διεθνές Συνέδριο της Παιδαγωγικής Εταιρίας Ελλάδας, Ρόδος, Μάιος 2005.
- **Φωτεινός, Δ.** (2004). «Αναλυτικά προγράμματα : ιδεολογία και τεχνολογία πολιτικής κυριαρχίας (μέσα από το παράδειγμα ορισμένων μαθημάτων)». Εισήγηση στο 3^ο Διεθνές Συνέδριο Ιστορίας της Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Πατρών 2-4/10/2004.
- **Φωτεινός, Δ.** (2002). «Συγκριτική προσέγγιση των αναλυτικών προγραμμάτων της μέσης εκπαίδευσης μεταξύ των ετών 1950—1970 (Ο ρόλος της ιδεολογίας και των φορέων δράσης)». Εισήγηση στο 2^ο Διεθνές Συνέδριο Ιστορίας της Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Πατρών 2-4/10/2002.
- **Φωτεινός, Δ. – Σιμενή, Π.** (2001). «Το ιδεολόγημα της παγκοσμιοποίησης στις μεταρρυθμιστικές προσπάθειες της δεκαετίας του 1990 στην Ελλάδα». Εισήγηση στο 10^ο Διεθνές Συνέδριο της Π.Ε.Ε., Ναύπλιο, 8-10/11/2001.
- **Φωτεινός, Δ.** (2001). «Εκπαιδευτική πολιτική και φορείς δράσης: ο ρόλος των φορέων δράσης στη συγκρότηση των αναλυτικών προγραμμάτων της μέσης τεχνικής εκπαίδευσης - 1950-1977». Εισήγηση στο 1^ο Διεθνές Συνέδριο Ιστορίας της Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Πατρών, 28-30/9/2001.
- **Φραντζή, Π., Φωτεινός, Δ., Τζούδα, Β., Κατσιλλής, Ι.** (2001) «Η επίδραση της εκπαίδευσης της μητέρας στην επίδοση των μαθητών του Λυκείου». Εισήγηση στο 2^ο Διεθνές Συνέδριο «Παιδαγωγικής και Εκπαιδευτικής Έρευνας» της Π.Ε.Ε., Αθήνα, 2-4/11/2000.
- **Φωτεινός, Δ.** (1994). «Οι αλλαγές στην τριτοβάθμια εκπαίδευση: από το 1932 στο 1965». Εισήγηση στο Επιστημονικό Συμπόσιο για τη μεταρρύθμιση του 1964, Πάτρα, Οκτώβριος 1994.

Διδακτικό έργο σε Α.Ε.Ι.¹

1. Σε **προπτυχιακό επίπεδο** προσφέρονται τα εξής μαθήματα (στο Φ.Π.Ψ./Παι.Τ.Δ.Ε. και σε άλλα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α. – εκτός αν αναγράφεται άλλο Α.Ε.Ι.):
  - ο Ιστορία της Εκπαίδευσης (3 ώρες),
  - ο Αναλυτικά προγράμματα (3 ώρες)
  - ο Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης (3 ώρες),
  - ο Εισαγωγή στην Παιδαγωγική (3 ώρες)
  - ο Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης Ι (Εξαμηνιαίο Σεμινάριο, 2011-4) (3 ώρες)
2. Σε **μεταπτυχιακό επίπεδο** προσφέρονται τα εξής μαθήματα (στη Φιλοσοφική Σχολή του Ε.Κ.Π.Α. – εκτός αν αναφέρεται άλλο Α.Ε.Ι.):
  - ο Ιστορία της διοίκησης στην εκπαίδευση (3 ώρες, Ε.Π.Δ.Ε., Φ.Π.Ψ./Παι.Τ.Δ.Ε.)
  - ο Δομή εκπαιδευτικού συστήματος (2 ώρες, κατεύθυνση «Συμβουλευτική – Επαγγελματικός Προσανατολισμός»)
  - ο Ιστορία – Κοινωνιολογία (2 ώρες, κατεύθυνση «Ιστορία της εκπαίδευσης– Μουσειοπαιδαγωγική», Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών)
  - ο Μεθοδολογία ποσοτικής έρευνας (3 ώρες, κατευθύνσεις «Ανάπτυξη και Συμβουλευτική της Σταδιοδρομίας», κατά τα έτη 2006-2011, στα ΜΠΣ «Ιστορία της εκπαίδευσης – Μουσειοπαιδαγωγική» και «Διαπολιτισμική εκπαίδευση», του Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών) (συνδιδασκαλία με τον Επικ. Καθ. Μαρκόπουλο Χρήστο)

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ (Φ.Π.Ψ. και Παι.Τ.Δ.Ε.) - ενδεικτικά

- 2019: Μέλος της Επιτροπής Προγράμματος και Οδηγού Σπουδών (Παι.Τ.Δ.Ε.)
- 2019 -_: Μέλος της Ομ.Ε.Α. του Παι.Τ.Δ.Ε.
- 2019-_: Μέλος της Γ.Σ. του Παι.Τ.Δ.Ε.
- 2015 -_: Μέλος της Τριμελούς Συντονιστικής Επιτροπής του ΠΜΣ «ΕΠΔΕ»
- 2012: Επιτροπή αξιολόγησης προσφορών για αγορά υλικοτεχνικού εξοπλισμού (Φιλοσοφική Σχολή, Πανεπιστήμιο Αθηνών)
- 2012: Επιτροπή Διενέργειας και Αξιολόγησης για την υπ'αριθμ. 06482/2012 προκήρυξη του διεθνούς ανοικτού διαγωνισμού με τίτλο «Μετακίνηση μαθητών ρομα προσχολικής και πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης από και προς τις σχολικές μονάδες» στο πλαίσιο του έργου «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας, Αττικής και Νοτίου Αιγαίου» MIS 304274 (Φιλοσοφική Σχολή, Πανεπιστήμιο Αθηνών)
- 2011: Μέλος της ομάδας σχεδιασμού του κανονισμού των Σεμιναρίων για το νέο Οδηγό Σπουδών του Φ.Π.Ψ./Π
- 2011 -2019: Μέλος της Ομ.Ε.Α. του Φ.Π.Ψ.
- 2011- 2019: Μέλος της Γ.Σ. του Φ.Π.Ψ.

¹ Στο *eclass* κάθε μαθήματος υπάρχει πληροφοριακό υλικό για το περιεχόμενο, τους στόχους, τις θεματικές ενότητες με την αντίστοιχη βιβλιογραφία, τη διαδικασία αξιολόγησης, καθώς και διδακτικό υλικό για τους φοιτητές. Στο «Απογραφικό Δελτίο Μαθήματος» (έντυπο Α.ΔΙ.Π.) αναγράφεται αναλυτικά σε ποια Τμήματα προσφέρεται το κάθε μάθημα.